

JÉZUS KRISZTUS A SZABADÍTÓ

Bevezető óra az újszövetségi tematikába

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

WESTERMANN C., Az Ószövetség theológiájának vázlata, Budapest 1993.

KÁLVIN, J., Tanítás a keresztyén vallásra, Budapest 1986.

SZÜCS, F., Hitvallásismeret, Budapest 1995.

TÖRÖK, I., Dogmatika, Amsterdam 1985.

FEKETE, K., A Heidelbergi Káté magyarázata, Budapest 2013.

BARTHA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.)

Isten Fiát küldte a földre, hogy a bűnbeesett embert megszabadítsa a bűn hatalmából, fogságából.

Jézus neve:

Küldetésére utal. Jésua: szabadító, megmentő, segítő. Jézus korában ez egy gyakori személynév volt. A héber Jehosua névből ered, ami azt jelenti: Jahve megszabadít. (Teofor név, azaz olyan tulajdonnév, mely Isten nevét is tartalmazza.)

Szabadító ígérete:

Isten a bűnesetet követően megígérte, hogy megszabadítja az embert. Az asszony leszármazottjaként születik meg majd az a személy, Aki legyőzi az Édenkertben kígyó képében megjelenő Gonoszt, a Sátánt: „*Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony között, a te utódod és az ő utódja között, ő a fejedet tapossa, te pedig a sarkát mardosod.*” (1Móz 3,15) Ezt az ígéretét Isten szavakkal és tettekkel is számtalanszor megerősítette.

Sok történelmi helyzetben megmutatta választott népének, hogy Ő bármilyen helyzetből meg tud menteni. Ezek a **szabadító tettek**, események Istent Szabadítóként mutatták be, de előreutaltak Jézus szabadítására is. Ahogyan az egyiptomi rabszolgaságból kiszabadította népét, úgy szabadítja meg Krisztus halála által a bűn rabszolgaságából az embert. Minden ószövetségi szabadító tett önmagában hordozta a Jézusban megvalósuló szabadulás ígéretét.

Az Ószövetségben **prófeciák** sora hangzott el a szabadításról. Ezek az ígéretek nemcsak a szabadítás körülményeiről szólnak, hanem a megváltás útját kísérő szenvedésekre is utalnak.

Ígéretek Jézusról:

Asszonytól születik (1Móz 3,15)	(Mt 1,20; Lk 1,31)
Ábrahám utóda lesz (1Móz 22,18)	(Mt 1,2; Lk 3,34)
Jákob utóda lesz (1Móz 28,13–14)	(Mt 1,2; Lk 3,34)
Júda törzséből származik (1Móz 49,8–10)	(Mt 1,2; Lk 3,33)
Dávid nemzetségéből származik (2Kir 7,12–14; Zsolt 132,11; Ézs 11,1)	(Mt 1,6; Lk 3,31)
Betlehemben fog születni (Mik 5,2)	(Mt 2,1; Lk 2,4.15)

Szüztől születik (Ézs 7,14)	(Mt 1,18–25; Lk 1,26–38)
Gyász Betlehemben (Jer 31,15)	(Mt 2,16–18)
Az Úr követe ad hírt róla (Mal 3,1)	Keresztelő János (Mt 3,1–2; Mk 1,2; Lk 3,2; Jn 1,6–7; Mt 11,10)
Útkészítés (Ézs 40,3–5)	(Mt 3,3; Mk 1,3; Lk 3,4; Jn 1,23)
Emberfia (Dán 7,13)	(Mt 8,20; Mk 8,31; Lk 7,34; Jn 1,52)
Uralkodó „ <i>Mert egy gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk. Az uralom az ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme!</i> ” (Ézs 9,5)	(Lk 1,32)
Isten Fia (Zsolt 2,7) (Zak 6,12–13)	(Mt 3,17; Mk 1,11; Lk 3,22), (Mt 17,5); (Mt 16,16–17; Mt 26,63–64; Jn 3,16–18; 5,23; 8,58; 10,30–38; 14,10; 17,5, 23)
Immánuel (Ézs 7,14)	(Mt 1,23)
Szentlélekkel teljes (Ézs 11,1–5; Zsolt 45,7–8; Ézs 42,1; Ézs 63,1)	(Jel 19,2)
A bűntől megszabadít és üdvösségre vezet (Ézs 42,1–7)	(Jn 1,29)
Szamárháton vonul be (Zak 9,9)	(Mt 21,7; Mk 11,7; Jn 19,30; Jn 12,14)
Megvetik (Zsolt 118,22)	(Mt 27,27–30)
Elárulják (Zsolt 41,10)	(Jn 13,26)
Harminc ezüstpénz (Zak 11,12)	(Mt 26,15)
Tanítványai elhagyják (Zak 13,7)	(Mk 14,50)
Szenvedése, megaláztatása (Ézs 53; Zsolt 22,1–7; Zsolt 69,1–5, 15–21; Ézs 50,6; 53,7)	(Mt 27,26–31; Mk 15,16–20; Jn 19,1–5)
Önként vállalt áldozatát türelemmel viselte (Ézs 53,4–8; Ézs 53,7)	(1Pt 2,23–24)
Köntösére sorsot vetnek (Zsolt 22,19)	(Mt 27,35; Mk 15,24; Jn 19,23–24)
Kereszten (Zsolt 22,17)	(Mt 27,35; Mk 15,24–28; Lk 23,33)
Gonosztevők között szenved (Ézs 53,9,12)	(Mt 27,38; Mk 15,27–28; Lk 23,33)
Ecet (Zsolt 69,22)	(Mt 27,34; Mk 15,23)
Csúfolják a kereszten (Zsolt 22,8–9)	(Mt 27,39–44; Mk 15,29–32; Lk 23,35–39)

Szomjazik (Zsolt 22,15–16)	(Jn 19,28)
Istenem, hívlak nappal, de nem válaszolsz... (Zsolt 22,2–7; Zsolt 31,23; Zsolt 69,21)	(Mt 27,46; Mk 15,34)
Atyja kezébe helyezi életét (Zsolt 31,6)	(Lk 23,46)
Oldalát átszúrják (Zak 12,12)	(Jn 19,37)
Sírja (Ézs 53,9)	(Mt 27,59–60; Lk 23,50–54)
Fel fog támadni (Zsolt 16,9–11)	(Mt 28,1–10)
Isten jobb keze felől (Zsolt 16,8; Zsolt 110,1.5)	(Mk 16,19; Mk 14,62; Lk 22,69; ApCsel 7,55–56; Róm 8,34)

Jézus szabadítása:

Jézus küldetése az ember megváltása. A kereszten ő maga vall erről az elvégzett küldetésről: (Jn 19,30). Jézus volt az, Aki egyedül képes volt arra, hogy a bűn rabszolgájaként megszületett embert megszabadítsa a bűn jogos büntetésétől. „*Mert amikor a bűn szolgálai voltatok, szabadok voltatok az igazságtól. De milyen gyümölcsöt termett ez akkor nektek? Bizony, most szégyenkeztek miatta, mert ennek vége a halál! Most azonban, miután a bűntől megszabadultatok, és Isten szolgálai lettetek, már ez meghozta nektek gyümölcsét, a megszentelődést, amelynek vége az örök élet. Mert a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.*” (Róm 6,21–23) Jézus azért hagyta el a mennyei dicsőséget, azért vette fel az emberi sorsot magára, és azért vállalta a pokol szenvedését az ember bűnei miatt, mert az örök haláltól akart megmenteni, megszabadítani. Azt akarta, hogy kárhozat helyett az örök élet részese lehessen az ember.

Az evangéliumok elbeszélik Jézus megváltó áldozatának történetét. Az evangélisták kiemelik, hogy Jézus Krisztus földi élete során végig hűséges maradt Istenhez. Pál apostol ezt úgy fogalmazta meg, hogy Jézus „*bűnt nem ismert*” (2Kor 5,21). Különösen is nagy hűségről tett bizonyosságot a küldetése kezdetén, amikor a Sátán megkísértette (Mt 4,1–11), és a végén, amikor a legnagyobb szenvedéseket kellett elviselnie. Miután szenvedése, halála és feltámadása által elégtételt szerzett, lehetővé vált az ember számára, hogy Krisztusban nyert szabadságban éljen. Jézus halála és feltámadása által „*Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik vétkeiket.*” (2Kor 5,19)

Jézus szabadításai:

Mielőtt Jézus az üdvösségre megszabadította volna a Benne hívőket, számtalan szabadítást vitt véghez egyes emberek életében. Szabadított betegségekből (kapernaumi béna Mt 2,1–12), reménytelenségből (Jairus lányának a feltámasztása Lk 8,40–56), pénzimádatból (Zákeus, Lk 19,1–10), veszélyből (tenger lecsendesítése Mk 4,39), kirekesztettségéből (a társadalom periferiáján élők barátjának nevezték Mt 11,19). Ezek a szabadítások, melyeket Jézus egyes emberek életében véghezvitt, mind-mind a nagy szabadító tette, a bűnből való szabadításra is utalnak.

Jézus Szabadító. Ez azt jelenti, hogy aki hisz Benne, azt megszabadítja a bűn hatalmából, és örök élettel ajándékozza meg. De azt is jelenti, hogy a mai napig Szentlelke által képes mindentől megszabadítani, ami Isten és az ember közé ékelődött. Mindentől, ami megakadályozza, hogy az Isten és az ember között jó kapcsolat legyen.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A bevezető óra célja, hogy Jézusra irányítsa a tanulók figyelmét, és elhelyezze a Jézusról szóló történeteket az üdvtörténeti ívben. A félév során sokféleképpen megvilágítjuk Jézus szabadító jelenlétét, tetteit, jelentőségét. Nem kell mindent megértenie most a gyermeknek. Elég, ha megjelenik egyben, sűrítve a Biblia tanítása, amit újabb és újabb leckék világítanak meg és magyaráznak meg részletesebben, árnyaltabban, érthetőbben.

A harmadikos gyermeknek már kialakulóban az időbeni gondolkodása, de a bibliai történeteket még nehezen helyezi el. Az időszalag egyszerre segít a történetek elhelyezésében, és ad egy teológiai összefoglalást az üdvtörténetről. Hangsúlyozzuk a tanulók jelenlétét ezen a szalagon! Isten szabadító munkája rájuk is érvényes, ők is benne vannak az üdvtörténetben, nekik is szól, és rájuk is érvényes mindaz, amit Jézus szabadítóként elvégzett.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK

Minimum	Optimum
• Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: ○ Tudja segítséggel elmondani, a munkáltató tankönyvi folyamatábrák és a szöveg alapján a Szabadító Jézus életének legfőbb eseményeit! ○ Tudja segítséggel a szövegben lévő bibliai Igét értelmezni.	• Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: ○ Legyen képes a folyamat/idő ábrák és a szöveg alapján röviden elmondani a Szabadító Jézus életének legfőbb eseményeit! ○ A szövegben lévő Igét tudja értelmezni.

ÓRAVÁZLAT-JAVASLAT

GYÜLEKEZETEK, ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Jézus Krisztus a Szabadító.

Kognitív cél: Annak a felismertetése, hogy Jézus születésével egy egészen új korszak köszöntött be a világba Isten és ember kapcsolatában.

Affektív cél: A gyermekek kíváncsiságának felkeltése Jézus mint Szabadító iránt.

Pragmatikus cél: Jézus Krisztus élete elhelyezhető időben és térben. Az ezzel kapcsolatos időfogalom és térfogalom fejlesztése az órán.

Óra fő része	Javaslatok	Tan eszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	Ő az, Aki ... - Kisebb csoportban egyenként, nagyobb csoportban vagy osztályban párosával kapjanak a gyerekek egy-egy post-it-ot! - Írják rá a mondat kezdetét: „Ő az, Aki...”, majd folytassák a mondatot! - Segítsünk a következő kérdésekkel: Gondoljátok át: Mit tudtok arról, amit Jézus tett? Mit gondoltok arról, hogy kicsoda Ő? - A befejezett mondatokat olvassák fel a gyerekek, és ragasszuk fel egy kartonlapra az asztal közepén, vagy osztályban ragasszuk a táblára helyezett kartonra! - Ezek a válaszok egész órán szem előtt lehetnek, majd az óra végén dolgozhatunk velük újra.	Eszközök: post-it kartonlap
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	Értelmezzük együtt az Ézsaiás 9,5 ígétét! Figyeljétek meg az Igében, mit tudunk meg Jézusról, arról a szabadítóról, akit már Ádámnak és Évának is megígért Isten! Hogyan nevezi a megígért szabadítót az Ige? - gyermek - fiú - uralkodik - Csodálatos Tanácsos - Erős Isten - Örökkévaló Atya - Békesség Fejedelme Józsefnek pedig a nevét is elárulta: - Jesua = Jahve a Szabadító = Isten földre küldött fia - Krisztus = Messiás = felkent Jézus jelentőségének bemutatása az időszak segítségével: Rajzoljunk egy időszakot a táblára! Jelöljük rajta Krisztus születését, beszéljünk a történelmi időszámításban használt „Kr. e. – Kr. u.” szóhasználatról! Bibliai történetek Krisztus előtt és Krisztus után - A gyermekek eddigi bibliai ismeretét felidézve a munkáltató tankönyv ábrái	TKGY 74.o. TKEI 84.o. Tudod-e? TKGY 75.o. TKEI 85.o. TKGY 74–75.o. TKEI 84–85.o. Eszköz: tábla, kréta/filc TKGY 75.o., 2. feladat TKEI 85.o., 2. feladat

	segítségével idézzünk fel történeteket a Jézus születése előtti és utáni időszakból! - Beszéljük meg a munkáltató tankönyv ábrái alapján: - Melyik történetet ismered fel? Mire emlékszel a történetből? Kik a szereplők? - A 2. feladat segítségével, a táblázat kitöltésével helyezzük el a szereplőket Jézus születésének idejéhez viszonyítva! Régi történetek a mi Bibliánkban - Helyezzünk hangsúlyt arra, hogy mi is olvashatjuk ezeket a történeteket a Bibliánkban! - Adjunk a gyerekek kezébe Bibliát, egyesével, vagy párosával, két gyereknek egyet! - Segítsünk kikeresni az Ószövetséget és az Újszövetséget! Olvassuk fel mindkettőből az első mondatokat! - Oldjuk meg a kapcsolódó 3. feladatot a munkáltató tankönyvben! - Keressük ki Jézus születésének történetét is! Isten Igéje és én, Isten igéjének hallgatása a templomban Az üdvtörténeti ívet folytassuk velük, a gyerekekkel, a mai keresztyénekkal és Isten országával, ami köztünk van, és ahol a keresztyéneknek haláluk után is örök életük van. - Tegyünk hangsúlyt az időszak utolsó képeire: imádkozó gyermek, mai templom, Isten országa - Oldjuk meg a 4. feladatot: beszéljünk arról, hol hallhatnak a gyerekek bibliai történeteket!	TKGY 76.o., 3. feladat TKEI 86.o., 3. feladat TKGY 76.o., 4. feladat TKEI 86.o., 4. feladat
Énekjavaslatok (alternatívák)	Hol az Úr Jézus (TKGY 143. o., 9., TKEI 159. o., 9.) Jöjj, ó, jöjj el (TKGY 147. o. 16., TKEI 163. o. 16.) RÉ21 417. Jöjjetek Krisztust dicsérni (TKGY 138. o. 3., TKEI 154. o. 3.) „Szabadításod öröme...” (TKGY 141. o. 6., TKEI 157. o. 6.)	

TOVÁBBI ÖTLETEK:

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

TKGY 74–75. o., TKEI 84–85. o.

A képen látható:

Kétoldalas képet látunk: idővonal és eseményképek, melyhez a munkáltató tankönyv feladatot társít.

A szöveg: Ismeretközlő olvasmány, mely elősegíti az eddig tanultak lineáris átlátását, ismétlését. Bemutatja Jézust mint Szabadítót, mint Isten Fiát, továbbá Jézus Krisztus megnevezési formájával is megismerteti a tanulókat.

Instrukció a képolfvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

- Az idővonal és a képek segítségével oldjátok meg a munkáltató tankönyvi feladatot!
- Olvassátok el a munkáltató tankönyvi szöveget!
- Mit ígért Isten az Édenkertben?
- Figyeljétek meg, hogy Isten miért küldte az Egyszülött Fiát az emberek közé!

1. Jézus Krisztus mint... – hangolódás, szemléltetés

Cél: Jézus Krisztus hatalmának tudatosítása.

Eszközök: varázsdoboz mindenféle „anyaggal”, melyek segítségül szolgálnak arra, hogy Jézus Krisztus jellemzőit, egyediségét megértse egy harmadik osztályos tanuló:

- nagy (kendő, takaró – biztonságot érezhetünk benne, alatta)
- erős (szikladarab)
- nemes (ékszer, arany, ezüst)
- király (korona, palást, stb.)
- vezér (síp)
- győztes (érem)

A játék menete:

- a hittanoktató bevisz a terembe varázsdobozt, mindenféle „anyaggal”
- a tanulók feladata behunyt szemmel kiválasztani egy tárgyat, és elmondani, milyen tulajdonságokkal rendelkezik a tárgy
- a hittanoktató a táblára felragasztja a következő kulcsfogalmakat: nagy, erős, nemes, király, vezér, győztes
- a tanulók megpróbálják beazonosítani a tárgyakat a kulcsfogalmak köré
- az átvezetésben a hittanoktató kapcsolatot von a táblán található fogalmak – tárgyak tulajdonságai és a Szabadító között:

Isten is előre megígérte, hogy elküldi az emberek közé a Szabadítót:

- gyermek
- fiú
- uralkodik
- Csodálatos Tanácsos
- Erős Isten

- Örökkévaló Atya
- Békesség Fejedelme

Megjegyzés:

- A szembekötés a láthatatlanságot szimbolizálja: az Atya–Fiú–Szentlélek szabad szemmel való láthatatlanságát.
- A tapintásra épülő tárgy kiválasztással azt érzékeltetjük, hogy bátran rábízhatjuk életünket a mi Urunkra.

2. Ószövetség – Újszövetség?

Belelapozgatva az elmúlt két év tankönyveibe, a tanár mondjon egy-egy történetet, lecke címet, akár az illusztrációt is megmutathatjuk hozzá. Aki tudja, hogy az idővonalon hova kellene rajzolni, mutassa meg a táblán vagy a munkáltató tankönyv illusztrációjaként szereplő idővonalon!

3. C. S. Lewis: Narnia krónikái III. kötetéről (Az oroszlán, a boszorkány és a ruhásszekrény) készült filmben Jézus szabadító munkája Aslan, az oroszlán képében jelenik meg. A gyermekekkel, ha be tudjuk illeszteni egy lelki napba, vagy dupla órába, ajánlhatjuk elolvasásra a könyvet. Olvashatunk fel belőle részletet, amikor Aslan feltámad, és a tél tavasszá változik.